

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 26. februar 2024 i sak 2024/0120

Saken gjelder: Klage over avslag på søknad om tilskudd til lokale kinotiltak

Klager: Larvik Kulturhus Bølgen

Klagenemndas

medlemmer: Bjørnar Borvik, Gunn Enli, Karin Fløistad og Eirik Østerud

Bakgrunn:

- (1) Larvik Kulturhus Bølgen (heretter klager) søkte 12. september 2023 Norsk filminstitutt (heretter NFI) om tilskudd til gjennomføring av tiltaket «Matinéklubb vår 2024» (heretter Matinéklubben), under tilskuddsordningen «Lokale kinotiltak».
- (2) I søknaden ble det opplyst at Matinéklubben er et programkonsept som består av fire «forsnakkere» som setter program ut fra kinoaktuelle filmer våren 2024. «Forsnakken» avholdes i forkant av filmvisninger hver søndag. I «Forsnakken» fortelles enten om filmskaperen, filmen i et større perspektiv eller temaer som tas opp i filmen, og innimellom inviteres gjester fra produksjonen eller gjester som kan belyse temaer. Noen ganger har Matinéklubben også «Ettersnakk» med invitasjon til debatt/samtale. I søknaden oppga klager videre at med støtte fra NFI kan klager gjennomføre dette arrangementet, som gir en verdi til innbyggerne, men som ikke er lønnsomt for klager.
- (3) NFI avsto klagers søknad 25. oktober 2023, med følgende begrunnelse:

«Det er stor konkurranse om tilskuddsmidlene i denne ordningen. Stramme rammebetingelser gjør at det må prioriteres strengt. Til denne runden kom det inn mange kvalifiserte søknader med flere gode tiltak. De ulike tiltakene vurderes og vektet etter en rekke ulike kriterier.

Et vurderingskriterie er hvordan tiltaket skiller seg fra den regulære virksomheten på kinoen. Kriterie skal sikre at ordningen stimulerer til nytenkning og kan bidra til oppstartshjelp for nye prosjekter, samtidig som det sikrer at tilskuddsmidler ikke skal brukes på regulær drift. Matinéklubben har vært gjennomført kontinuerlig over flere år, og vurderes derfor å ha utviklet seg til en del av det regulære tilbudet på Bølgen.»
- (4) I vedtaket ble klager videre orientert om at nærmere begrunnelse for vedtaket kunne etterspørres, jf. forvaltningsloven § 24 annet ledd.
- (5) Klager påklaget vedtaket 15. november 2023. NFI spurte klager 7. desember 2023 gjennom en melding i søknadsportalen om klager ønsket en ytterligere begrunnelse for avslaget. Klager svarte dagen etter at det ikke var nødvendig med ytterligere begrunnelse og påpekte at klager var uenig i vedtaket.
- (6) NFI vurderte klagen og foretok en fornyet vurdering av klagers søknad, men opprettholdt avslaget. Saken ble 16. januar 2024 oversendt Medieklagenemnda.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

(7) Nemndsmøte i saken ble avholdt 26. februar 2024.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (8) Det er ikke riktig at Matinéklubben er en del av det regulære tilbudet på Bølgen. Det regulære tilbudet til klager er «å programmere filmer som fyller Bølgens mål, både økonomisk og strategisk».
- (9) Matinéklubben har bygget seg opp en kontinuitet og forutsigbarhet over tid som gjør konseptet gjenkjennelig, men drives som et samarbeid med frivillige film- og kinoentusiaster som setter programmet ut fra sin egen «kuratering». Matinéklubben har et tett samarbeid med administrasjonen ved kinoen, men det er de frivillige som håndterer innledderne ved hver visning. Kinoen står for dialogen med distributørene og programmerer visningene.
- (10) Tiltaket har vært nytenkende og har hele tiden vært i utvikling. Klager anfører at selv om tilskudd etter denne ordningen skal gi starthjelp til prosjekter, så vil et tilskudd til Matinéklubben i realiteten være tilskudd til et midlertidig prosjekt, ettersom Matinéklubben ikke har økonomisk bærekraft til å stå seg alene.
- (11) Tidligere tilskudd har medført at klager har hatt mulighet til å ta inn titler de normalt ikke ville tatt inn, og også at de har hatt mulighet til å tilby lavere billettpris. Tilskuddet har også forsvart at klager har hatt mulighet til å holde av tiden hver søndag kl. 15.00 til Matinéklubben, og har blitt brukt slik at to frivillige hvert år har hatt mulighet til å dra til TIFF og til Haugesund for å se filmer som har gitt inspirasjon til å sette opp program for kommende sesong. Klager er, som mange andre kulturhus/kinoer, under et stort press fra lokale politikere, og det blir gjort økonomiske kutt. Klager vil ikke kunne pådra seg kostnader til frivillige når tilskudd ikke mottas, hvilket vil få konsekvenser for Matinéklubben.
- (12) Klager har vedlagt støtteerklæringer om viktigheten av tiltaket fra arbeidsgruppen til Matinéklubben v/Trond Aarstad Jr. og filmdistributøren Arthaus ved filmsjef Anne Marte Nygaard.

Norsk filminstitutt har i det vesentlige anført:

- (13) Tilskudd til lokale kinotiltak har tre søknadsrunder i året, og vedtatt budsjett for ordningen fordeles på disse. Det er stor konkurranse om tilskuddsmidlene i denne ordningen. Stramme rammebetingelser gjør at tilskudd må prioriteres strengt. Til denne runden kom det inn mange kvalifiserte søknader med flere gode tiltak. Gjeldende søknadsrunde var årets siste, hvor resten av årets budsjett ble disponert. Det kom inn 13 søknader med totalt 18 tiltak, med en samlet søknadssum på 864 345 kroner. NFI hadde 465 000 kroner til disposisjon for denne søknadsrunden.
- (14) NFI har foretatt en helhetlig og skjønsmessig vurdering av alle søknadene i tråd med detaljforskriften § 11 og NFIs retningslinjer. I konkurranse med de andre søkerne ble vurderingen til NFI at klagers tiltak hadde etablert seg som et fast programkonsept. Dette var utslagsgivende for at klager ikke ble prioritert for tilskudd.

- (15) Matinéklubben har vært gjennomført kontinuerlig med visninger kl. 15.00 hver søndag tre måneder om våren og tre måneder om høsten siden 2017. NFI har vurdert at tiltaket i form og innhold innfrir kriteriene for ordningen, og kvalifiserer for tilskudd. NFI har derfor bidratt med tilskudd siden 2018. Tiltaket bidrar etter NFIs oppfatning til bredde og kvalitet i filmtilbudet lokalt og stimulerer filmkulturen. Tiltaket bidrar også til gode møter mellom film og publikum, og styrker kinoens posisjon som kulturformidler. Klager har over tid vist en god praktisk gjennomføringsevne, jf. detaljforskriften § 11 bokstav d og NFIs retningslinjer. Utslagsgivende for avslaget er at NFI har vurdert at tiltaket etter disse årene har etablert seg som et fast programkonsept på kinoen, og dermed i liten grad «skiller seg fra den regulære driften av kinoen», jf. NFIs retningslinjer, jf. detaljforskriften § 11 bokstav b. Tilskudd gjennom denne ordningen gis i form av prosjekttilskudd og det skal ikke benyttes til drift, jf. detaljforskriften § 12 første ledd. Matinéklubben framstår som et godt etablert tilbud som er inne i sitt åttende år.
- (16) Kriteriet «Hvordan tiltaket skiller seg fra den regulære driften av kinoen» i NFIs retningslinjer er også en vurdering av hvordan tiltaket oppfattes utad, og om tiltaket er så etablert at publikum anser det som et fast tilbud på kinoens program. På klagers nettside finner publikum informasjon om Matinéklubben sammen med andre programkonsepter kinoen gjennomfører på regulær basis, som strikke kino, babykino, ettermiddagsfilmen og dagkino.
- (17) Klager har vist til Bølgens formål i sin klage, uten å oppgi hvorfor klager mener at dette er relevant for vurderingen av om Matinéklubben skiller seg fra den regulære driften av kinoen. NFI kommenterer at Matinéklubbens visningskonsept uansett ikke anses å være i konflikt med Bølgens formål oppgitt i Enhetsregisteret.

Medieklagenemndas vurdering:

- (18) Saken gjelder klage over avslag på søknad om tilskudd til tiltaket «Matinéklubb vår 2024». Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.
- (19) NFIs behandling av klagers søknad er gjort etter forskrift av 7. oktober 2016 nr. 1196 om tilskudd til produksjon og formidling av audiovisuelle verk (heretter hovedforskriften) og forskrift av 12. oktober 2016 nr. 1209 om tilskudd til filmformidling (heretter detaljforskriften) samt NFIs retningslinjer for tilskuddsordningen.
- (20) Tilskudd til lokale kinotiltak er hjemlet i detaljforskriften. Det følger av detaljforskriften § 4 første og annet ledd at:

«Tilskudd etter denne bestemmelsen skal bidra til bredde og kvalitet i filmtilbudet, for voksne og barn, og stimulere filmkulturen i Norge.

Det kan gis tilskudd til arrangementer og visning, herunder filmfestivaler og andre filmkulturelle tiltak, filmformidlingstiltak med kunstnerisk eller pedagogisk formål, samt tiltak som bidrar til å opprettholde en desentralisert kinostruktur.»

Bestemmelsens tredje ledd, jf. § 18 annet ledd gjelder filmfestivaler og kommer ikke til anvendelse i saken.

- (21) Tilskudd etter detaljforskriften § 4 skal oppfylle formålene i hovedforskriften §§ 1 og 5, jf. detaljforskriften § 1. Det følger av hovedforskriften § 1 bokstav a til d at tilskuddene skal bidra til:

- «a. et bredt og variert tilbud av audiovisuelle produksjoner av høy kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet,
- b. at audiovisuelle verk når et stort publikum i Norge og utlandet,
- c. god formidling av norske og utenlandske audiovisuelle verk, filmkunst og filmkultur, samt
- d. en profesjonell, likestilt og mangfoldig audiovisuell bransje med sunn økonomi.»

(22) Videre i hovedforskriften § 5 første punktum framgår det at:

«Tilskudd til formidling av audiovisuelle verk skal bidra til at publikum i Norge får tilgang til et bredt og variert tilbud av norske og utenlandske filmer og norske dataspill med høy kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet.»

(23) I detaljforskriften § 11 er det fastsatt hvilke momenter som skal vektlegges ved prioritering av søknader:

«Vedtak om tilskudd baseres på en samlet vurdering av:

- a. formålet med tilskuddsordningene,
- b. prioriterte satsingsområder eller hensyn fastsatt av Kulturdepartementet eller Norsk filminstitutt,
- c. prosjektets egenart, kunstneriske og/eller kulturelle verdi,
- d. prosjektets økonomi og bærekraft,
- e. geografisk spredning, og
- f. relevante profesjonelle resultater hos søker eller andre nøkkelpersoner i prosjektet.»

(24) NFI har i tråd med detaljforskriften § 11 bokstav b fastsatt retningslinjer for tilskuddsordningen. Retningslinjene framgår av hjemmesiden til NFI, www.nfi.no. Ifølge retningslinjene skal NFI gjøre en helhetlig og skjønnsmessig vurdering av søknadene opp mot hverandre. I denne vurderingen oppgir NFI å legge vekt på følgende:

- «Hvordan tiltaket vil bidra til å skape gode møter mellom film og publikum.
- Hvordan prosjektet vil nå relevante målgrupper lokalt.
- Hvordan tiltaket vil utvikle og stimulere kinokulturen lokalt, eventuelt styrke kinoens kulturelle posisjon i nærmiljøet (gjelder både mindre steder og større byer).
- Prosjektets kvalitet – i hvilken grad tiltaket bidrar til at ditt publikum får tilgang til et mer variert tilbud av filmer med høy kulturell verdi og kunstnerisk kvalitet.
- Hvordan tiltaket skiller seg fra den regulære driften av kinoen.
- Økonomisk, faglig og praktisk gjennomføringsevne. Dette gjelder både kinoen og nøkkelpersoner i prosjektet.
- Tiltak med en langsiktig målsetting om å nå nye målgrupper, stimulere kinokulturen lokalt eller styrke kinoens kulturelle posisjon i nærmiljøet, vil bli prioritert fremfor søknader til enkeltarrangementer.

- Tiltakene blir også vurdert på hvordan de kan bidra til å nå målet om kjønnsbalanse, prosjektets bidrag til inkludering og mangfold i befolkningen og mulighet til kunnskapsberikelse hos publikum.
 - Tiltak rettet mot barn og unge kan bli prioritert. Dette omfatter også skolevisninger eller kinoens kostnader knyttet til gjennomføring av visningsarrangementer i forbindelse med filmtiltak i Den kulturelle skolesekken.
 - Tiltak ved mindre kinoer kan bli prioritert.
 - Tiltak primært rettet mot film- og kinobransjen blir ikke prioritert.»
- (25) Klagenemnda bemerker innledningsvis at det framgår av detaljforskriften § 4 andre ledd at tilskudd «kan» gis til lokale kinotiltak. Selv om vilkårene for tilskudd er oppfylt, har altså ikke søker et rettskrav på tilskudd fra ordningen.
- (26) NFI har et betydelig rom for skjønn ved vurderingen av om det skal gis tilskudd til lokale kinotiltak. Tilskudd til filmformidling er videre et knapphetsgode, og NFI må foreta en streng prioritering av innkomne søknader. Dette innebærer at også gode og kvalifiserte søknader vil kunne bli avslått eller få et redusert tilskudd. Det er vanskelig for Medieklagenemnda å foreta en selvstendig vurdering av NFIs prioritering, ettersom nemndas kompetanse er avgrenset til den enkelte klagesak, jf. hovedforskriften § 8 første ledd første setning. I slike tilfeller er det dermed hensiktsmessig at nemndas overprøving som utgangspunkt og hovedregel begrenses til en vurdering av om NFIs saksbehandling av den aktuelle saken oppfyller de alminnelige forvaltningsrettslige kravene som stilles til forsvarlig saksbehandling. Om NFI i tilstrekkelig grad har begrunnet det påklagede vedtak og foretatt en vurdering i tråd med gjeldende regelverk, vil stå sentralt i denne vurderingen. Det avgjørende vil være om NFI har foretatt en reell vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier som framgår av detaljforskriften.
- (27) I henhold til forvaltningsloven § 24 andre ledd andre punktum er det ikke et krav om samtidig begrunnelse ved fordeling av fordeler mellom flere parter. Klager kan imidlertid kreve begrunnelse etter at vedtaket er fattet, jf. bestemmelsens tredje punktum.
- (28) Av forvaltningsloven § 25 framgår videre krav til begrunnelsens innhold. I henhold til bestemmelsens første ledd skal det i begrunnelsen vises til de regler vedtaket bygger på. Regelens innhold skal også gjengis i den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket. I henhold til bestemmelsens andre ledd skal de faktiske forhold som vedtaket bygger på nevnes. Av bestemmelsens tredje ledd framgår det at de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvelsen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.
- (29) I vedtaksbrevet 25. oktober 2023 har NFI vist til at det har gjort en prioriteringsvurdering av alle søknadene i søknadsrunden, og at klager ikke ble prioritert i denne runden. NFI viste til at vedtaket bygget på reglene i detaljforskriften §§ 2 og 4, og hovedforskriften § 5. NFI har videre vist til at ordningen skal stimulere til nytenkning og bidra som oppstartshjelp for nye prosjekter, samt at ordningen ikke er ment som støtte til regulær drift. NFI viste så til at det omsøkte tiltaket, Matinéklubben, etter å ha blitt gjennomført kontinuerlig over flere år, hadde utviklet seg til en del av det regulære tilbudet hos klager. Dette ble utslagsgivende for at tiltaket ikke ble innvilget tilskudd i denne søknadsrunden. NFI oppfordret også klager i vedtaksbrevet til å ta kontakt dersom klager ønsket

ytterligere begrunnelse for vedtaket, noe klager ikke ba om. NFI minnet om denne retten til ytterligere begrunnelse i melding 17. desember 2023, men klager avkreftet at dette var nødvendig.

- (30) Vedtaksbrevet fra NFI inneholder både en henvisning til de relevante forskriftsbestemmelser, og gir en klar begrunnelse for hvorfor klager ikke ble prioritert i denne søknadsrunden. I NFIs innstilling 16. januar 2024 til nemnda gis en grundig begrunnelse for vedtaket, inkludert gjeldende regelverk og de faktiske forhold NFI har vurdert og vektlagt i vurderingen av klagers søknad. Her vises det også til at vurderingen av tiltaket i liten grad skiller seg fra den regulære kinodriften ikke er diskvalifiserende i seg selv, men inngår som en del av den helhetlige, skjønsmessige vurderingen av søknaden. Det forklares videre at i konkurranse med de andre søkerne ble vurderingen at tiltaket hadde etablert seg som et fast programkonsept utslagsgivende for at klageren ikke ble prioritert for tilskudd.
- (31) Medieklagenemnda er av den oppfatning at NFIs begrunnelse i vedtaksbrevet til klager og i den etterfølgende innstillingen til nemnda viser at det er foretatt en reell vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier som framgår av detaljforskriften.
- (32) Basert på dette er det Medieklagenemndas vurdering at NFIs begrunnelse for avslaget på søknaden om tilskudd til tiltaket «Matinéklubb vår 2024» oppfyller de materielle krav som stilles til forsvarlig saksbehandling.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur